

Riigikantselei
riigikantselei@riigikantselei.ee
Stenbocki maja Rahukohtu 3
15161, Tallinn

Teie 22.04.2025

Meie 05.05.2025 nr 2-3/1780

Liiklusseaduse täiendamise seaduse eelnõule 616 SE vastuskiri

Riigikogu liikmete Andre Hanimäe, Jaak Aabi, Tanel Kiige ja Ester Karuse algatatud liiklusseaduse (edaspidi ka LS) täiendamise seaduse eelnõu (616 SE) eesmärgiks on anda kohalikule omavalitsusele õigus piirata ettevõtte poolt kasutusse antavat maksimaalset sõidukite arvu, mida ettevõtte konkreetsel kohaliku omavalitsuse territooriumil kasutada tohib ning anda võimalus kohalikule omavalitsusele vanusepiirangu kehtestamiseks, alates millisest vanusest võivad isikud ettevõtte poolt kasutusse antavaid sõiduvahendeid kasutada.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium toetab tegevust, mis suurendab liikluses turvalisust ja kaitseb kasutajaid rohkem, seda eelkõige alaealiste puhul, aga mis ei lisa ettevõtjatele ebamõislikku halduskoormust.

1. Tuleks täiendavalt hinnata kehtivas liiklusseaduses olevaid võimalusi antud olukorra reguleerimisel.

Arusaadav on lahendatava probleemi olemasolu, milleks on kontrollimatu hulk tänaval asuvaid sõidukeid, mis raskendavad liikumist eriti liikumispuudega inimestele ja lapsevankritega peredele ning asjaolu, et antud sõidukid võivad olla ohuks nii kõnniteedel kui ka mujal linnaruumis. Siiski tekib küsimus, kas ei oleks võimalik saavutada sama tulemust rangemate reeglite kehtestamisega alade osas, kuhu sõidukit võib parkida või jätta. Alles hiljutises LS redaktsioonis, mis jõustus 09.07.2024, on antud kohalikele omavalitsustele võimalus seada sõiduki kasutamisele geograafilisi, ajalisi, sõidukiiruse ja parkimise piiranguid¹. Kuivõrd tegemist on küllaltki uue redaktsiooniga, siis on tõenäoline, et antud muudatusest tekkinud võimalused ei ole veel täielikul määral kasutust leidnud ja on tõenäoline, et olukord vastavalt sellele paraneb.

2. Andes kohalikule omavalitsusele õiguse määrata maksimaalne sõidukite arv, mida ettevõtte võib kohaliku omavalitsuse territooriumil kasutada, piiratakse olulisel määral ettevõtlusvabadust.

¹ LS § 190¹⁴ lg 1 p 1-4 sätestavad, et kohaliku omavalitsuse üksus võib ettevõtja kergliikuri, pisimopeedi või jalgratta rendile või üürile andmise majandustegevusele määрусega kehtestada p 1 rendile või üürile antava sõiduki tehnilised nõuded, mille abil on võimalik seada sõiduki kasutamisele geograafilisi, ajalisi, sõidukiiruse ja parkimise piiranguid; (p 2) piirkonnad, kus ettevõtja peab sõiduki tehnilisi funktsioone kasutades piirama sõiduki parkimise võimalusi; (p 3) piirkonnad, kus, ning päevad ja kellaajad, mil ettevõtja peab sõiduki tehnilisi funktsioone kasutades piirama sõiduki kiirust; (p 4) nõuded parkimiskohtade kasutamisele.

Pole selge, mille alusel määratakse ettevõtetele maksimaalne sõiduvahendite arv. Kui omavalitsus seab ülempiiriks näiteks 100 sõidukit, jääb lahtiseks, kuidas see ettevõtete vahel jaotatakse ning mis juhtub, kui turule lisandub uusi teenusepakkujaid. Kas see tähendab, et olemasolevate ettevõtete lubatud sõidukite arvu vähendatakse? See võib põhjustada ettevõtjatele kulusid, kui investeeringud sõiduvahendite soetamiseks on juba tehtud. Samuti ei pruugi ühtlane jaotamine arvestada ettevõtete erinevat suurust ja võimekust, mis võib viia ebaõiglase konkurentsiolekorrani. Ilma seniste piiranguteta on ettevõtted investeerinud sõidukitesse vastavalt nõudlusele ja oma teenusevõimekusele, lootes nende abil kasumit teenida. Kui kehtestatakse sõidukite arvule piirangud, võib see takistada olemasolevate sõidukite kasutamist, tuues kaasa lisakulusid hoiustamise, ümberpaigutamise või muude tegevuste näol. See seab ohtu ettevõtete õigustatud ootused ja tehtud investeeringute tasuvuse.

3. Täiendava vanusepiirangu kehtestamise võimaluse andmine kohalikule omavalitsusele lisaks käesolevas liikluseaduses sätestatud vanusepiirangule paneb ettevõtjad raskemasse olukorda, kus isik võib isikliku sõiduvahendiga seaduslikult liigelda, aga on võimalik, et ettevõtja poolt renditud sõiduvahendiga seda teha ei tohi.

Käesoleval hetkel kehtivas LS-s on nähtud ette, et AM-kategooria mootorsõidukit võib juhtida isik, kellel on mis tahes mootorsõiduki juhtimisõigus või piiratud juhtimisõigus². AM-kategooria mootorsõiduki juht peab olema vähemalt 14 aastane³. Ei toeta piirangu kehtestamise võimalust, kuna see tooks ettevõtetele kaasa lisakulusid süsteemide uuendamiseks ja asukohapõhise kasutuse jälgimiseks. Piirang järgimist oleks keeruline teostada, eriti kui see kehtib erinevalt eri linnades, seega võib tekkida võimalus, kus sama isik on õigustatud kasutama sõiduvahendit ühes kohaliku omavalitsuse territooriumis, aga teisel mitte. Selle asemel võiks kaaluda ühtset vanusepiiri, mis suurendaks õigusselgust ja vähendaks õnnetusi sõltumata asukohast. Ettevõtjate jaoks on arusaamatu, miks nooruk võib omada või kasutada sõidukit, aga ei tohi seda renditeenusena samas linnas kasutada.

Eeltoodust tulenevalt ei saa Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium toetada algatatud eelnõu 616 SE.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Erkki Keldo
majandus- ja tööstusminister

Tanel Kivi
+372 5781 5040 tanel.kivi@mkm.ee

² LS § 94 lg 2. Märkusena AM-kategooria mootorsõiduki juhtimisõigust ei nõuta isikult, kes olid käesoleva seaduse jõustumisel 16–17-aastased, kuni 2013. aasta 1. jaanuarini.

³ LS § 103 lg 1 p 1.